

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, N 17, ст.155)

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 5293-VI ([5293-17](#)) від 18.09.2012, ВВР, 2013, N 43, ст.616
N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012, ВВР, 2014, N 6-7, ст.80
N 1193-VII ([1193-18](#)) від 09.04.2014, ВВР, 2014, N 23, ст.873 }

{ У тексті Закону слова "центральний орган виконавчої влади у галузі рибного господарства" та "центральний орган виконавчої влади з питань аграрної політики та продовольства" в усіх відмінках замінено відповідно словами "центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства" та "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості" у відповідному відмінку згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

Цей Закон визначає основні засади діяльності та державного регулювання в галузі рибного господарства, збереження та раціонального використання водних біоресурсів, порядок взаємовідносин між органами державної влади, місцевого самоврядування і суб'єктами господарювання, які здійснюють рибогосподарську діяльність у внутрішніх водних об'єктах України, внутрішніх морських водах і територіальному морі, континентальному шельфі, виключній (морській) економічній зоні України та відкритому морі.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

{ Абзац другий статті 1 виключено на підставі Закону N 5293-VI ([5293-17](#)) від 18.09.2012 }

анадромні види риб – види риб, які відтворюються у прісній воді та здійснюють нагул у морських водах;

відтворення водних біоресурсів – природне чи штучне (розведення, переселення тощо) поновлення чисельності водних біоресурсів (ретрансформація), яка зменшується у процесі їх

використання чи природної смертності;

водні біоресурси (водні біологічні ресурси) – сукупність водних організмів (гідробіонтів), життя яких неможливе без перебування (знаходження) у воді. До водних біоресурсів належать прісноводні, морські, анадромні та катадромні риби на всіх стадіях розвитку, круглороті, водні безхребетні, у тому числі молюски, ракоподібні, черви, голкошкірі, губки, кишковопорожнинні, наземні безхребетні у водній стадії розвитку, водорості та інші водні рослини;

гідробіонти – тварини чи рослини (гідрофіти), що мають різноманітні пристосування для життя у воді;

добування (вилов) – вилучення водних біоресурсів із середовища їх перебування;

естуарії – частково замкнута водна маса в нижній течії річки, яка вільно з'єднана з морем і живиться прісною водою з водозбірного басейну;

каботажне плавання – плавання суден флоту рибної промисловості для здійснення рибогосподарської діяльності у межах Азово-Чорноморського басейну між портами України без заходу до портів інших держав;

катадромні види риб – види риб, які відтворюються у морі та здійснюють нагул у прісних водах;

квота добування (вилову) – частка ліміту спеціального використання водних біоресурсів, що встановлюється для кожної конкретної юридичної чи фізичної особи та визначається в натуральних величинах або у відсотках від загального ліміту;

конвенційний район – частина відкритого моря, на яку поширюється дія міжнародних договорів України щодо регулювання промислу водних біоресурсів;

користувачі водних біоресурсів – суб'єкти рибного господарства, що здійснюють спеціальне використання водних біоресурсів;

ліміт спеціального використання водних біоресурсів (загальнодопустимий улов) – обсяг вилучення з природного середовища (вилову, добування, збирання) конкретних видів водних біоресурсів на конкретному водному об'єкті, встановлений на певний проміжок часу з метою попередження перевищення прогнозу допустимого вилову;

любительське рибальство – безоплатне добування (вилов) водних біоресурсів у порядку загального використання, у дозволених обсягах, для особистих потреб (без права реалізації) знаряддями вилову, встановленими для цього правилами рибальства. В інших випадках любительське рибальство здійснюється на праві спеціального використання;

морський рибний порт – спеціалізований морський порт, який є державним підприємством з комплексом споруд та інфраструктурою, розташованими на спеціально відведеній території та акваторії, та призначений для обслуговування рибальських і торгівельних суден, вантажів, а також перевезення вантажів на судах, що належать

порту;

незаконне рибальство - рибальська діяльність, яка здійснюється: рибальськими суднами у водах під юрисдикцією держави без дозволу цієї держави або з порушенням її законів чи регламентів; рибальськими суднами під прапором держав, які є договірними сторонами міжнародних регіональних рибогосподарських організацій, що здійснюють промисел із порушенням заходів щодо збереження та управління, ухвалених цими організаціями, або відповідних положень міжнародного права; рибальськими суднами з порушенням національного законодавства або міжнародно-правових зобов'язань, включаючи зобов'язання держав, що співпрацюють у рамках міжнародних регіональних рибогосподарських організацій;

непідзвітне рибальство - рибальська діяльність, про яку користувач не звітував або подавав недостовірні звіти до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, яка здійснювалася в районі компетенції міжнародних регіональних рибогосподарських організацій та про яку не звітував або подавав недостовірні звіти з порушенням процедур подання звітності, встановлених такими організаціями; { Абзац вісімнадцятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

нерегульоване рибальство - рибальська діяльність, яка здійснюється в районі компетенції міжнародних регіональних рибогосподарських організацій рибальськими суднами без національної належності або під прапором держави, яка не є стороною цієї організації або рибальського об'єднання, у спосіб, що не відповідає або порушує заходи із збереження та управління, ухвалені цими організаціями, або яка здійснюється у районах чи щодо рибних запасів, стосовно яких не застосовуються заходи із збереження та управління рибальськими суднами у спосіб, що суперечить зобов'язанням держави із збереження водних біоресурсів згідно з міжнародним правом;

об'єкти промислу - водні біоресурси певного виду та біологічного стану, щодо яких здійснюється промисел, вилов, добування, збирання;

охорона водних біоресурсів - система правових, організаційних, економічних, матеріально-технічних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, поліпшення умов існування, відтворення і раціонального використання водних біоресурсів, забезпечення виконання юридичними і фізичними особами вимог законодавства;

переробка водних біоресурсів - зміна первинних властивостей гідробіонтів із застосуванням різноманітних способів технологічної обробки (охолодження, заморожування, соління, копчення, сушіння; обробка консервантами, кислотами, лугами чи ферментами, фізико-хімічна, біологічна, термічна обробка, консервування, подрібнення, розбирання тощо);

правила рибальства - нормативно-правові акти, які у визначеному районі дії встановлюють умови, способи добування, допустимі до вилову розміри водних біоресурсів, вимоги щодо їх охорони, а також можуть визначати кількість, типи, розміри, технічні характеристики суден флоту рибної промисловості та знарядь вилову, умови користування рибогосподарськими водними

об'єктами та навантаження на них;

прогноз допустимого вилову - можливий обсяг вилову водних біоресурсів у рибогосподарському водному об'єкті або районі промислу на промисловий сезон, що визначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, на підставі науково-біологічних обґрунтувань та може змінюватися (уточнюватися) під час здійснення промислу на основі результатів нових наукових досліджень про стан запасів водних біоресурсів; { Абзац двадцять четвертий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

продукція промислу українського походження - різні види харчової, технічної, кормової, медичної та іншої продукції, виробленої з водних біоресурсів резидентами України, у тому числі на судах флоту рибної промисловості під Державним Прапором України;

промислове рибальство (промисел) - вид спеціального використання водних біоресурсів (вилучення, приймання, переробка, зберігання, транспортування тощо, у тому числі постачання палива, води, тари, продовольства для функціонування суден флоту рибної промисловості та їх екіпажів) у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), у тому числі у водах, що знаходяться за межами юрисдикції України;

район промислу - рибогосподарський водний об'єкт (його частина), в якому проводиться промисел водних біоресурсів;

режим промислу - встановлена на певний проміжок часу сукупність вимог та правил, які уточнюють, доповнюють або скасовують правила рибальства для оптимізації кількісного та видового складу водних біоресурсів у визначеному водному об'єкті (його частині);

режим рибогосподарської експлуатації водного об'єкта - встановлена на відповідний термін сукупність вимог, умов та заходів щодо обсягів робіт з відтворення водних біоресурсів за їх віковими та видовими характеристиками, строків лову, типів і кількості знарядь та засобів лову, обсягів вилучення, регламентації любительського і спортивного рибальства, ощадливого використання водних біоресурсів рибогосподарського водного об'єкта (його частини);

рибальство - добування водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах;

рибне господарство - галузь економіки, завданнями якої є вивчення, охорона, відтворення, вирощування, використання водних біоресурсів, їх вилучення (добування, вилов, збирання), реалізація та переробка з метою одержання харчової, технічної, кормової, медичної та іншої продукції, а також забезпечення безпеки мореплавства суден флоту рибної промисловості;

рибогосподарська діяльність - діяльність юридичних осіб і фізичних осіб - підприємців, пов'язана з вивченням водних біоресурсів, їх охороною, відтворенням, спеціальним використанням, переробкою, реалізацією тощо;

рибогосподарський водний об'єкт (його частина) - водний об'єкт (його частина), що використовується або може

використовуватися для цілей рибного господарства;

рибогосподарські водні об'єкти за межами юрисдикції України – виключні (морські) економічні зони іноземних держав, конвенційні райони та відкрите море, в яких виловлення (добування, вилов, збирання) водних біоресурсів здійснюється відповідно до вимог законодавства прибережних держав та міжнародних договорів України;

рибоприймальний пункт – спеціально визначене місце для обліку вилучених водних біоресурсів та продукції з них;

рибопромислове судно (плавзасіб) – судно, що використовується для здійснення рибальства, у тому числі судна для приймання, переробки, перевантаження, транспортування, зберігання улову водних біоресурсів і продуктів їх переробки, а також для постачання палива, води, продовольства, тари та інших матеріалів;

спеціальне товарне рибне господарство – діяльність, яка включає комплекс заходів, основною метою яких є підвищення рибопродуктивності рибогосподарського водного об'єкта (його частини) шляхом штучного відтворення водних біоресурсів, а також шляхом збереження та раціонального використання видів водних біоресурсів, які раніше перебували у рибогосподарському водному об'єкті (його частині);

спортивне рибальство – вид любительського рибальства, що здійснюється у порядку загального використання, з установленням певних вимог до проведення спортивних змагань або кваліфікаційних нормативів;

суб'єкт рибного господарства – юридична чи фізична особа, яка провадить рибогосподарську діяльність відповідно до законодавства;

улов – сукупність добутих водних біоресурсів у кількісному, ваговому та видовому вимірах;

флот рибної промисловості – рибальські, науково-дослідні, навчальні чи інші спеціалізовані судна, що використовуються для здійснення рибогосподарської діяльності, у тому числі судна для приймання, переробки, перевантаження, транспортування, зберігання уловів водних біоресурсів і продуктів їх переробки, а також для постачання палива, води, продовольства, тари та інших матеріалів.

Стаття 2. Законодавство про рибне господарство

Законодавство про рибне господарство ґрунтується на нормах Конституції України ([254к/96-ВР](#)) і складається з цього Закону, інших законодавчих актів, міжнародних договорів України, які застосовуються в Україні в порядку, передбаченому Законом України "Про міжнародні договори України" ([1906-15](#)), та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

Стаття 3. Завдання законодавства про рибне господарство

Завданням законодавства про рибне господарство є правове регулювання відносин у галузі вивчення, охорони, відтворення, використання та реалізації водних біоресурсів, переміщення через митний кордон України водних біоресурсів та продукції з них, а також встановлення основних принципів регулювання та управління рибогосподарською діяльністю в межах території України у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах, територіальному

морі, виключній (морській) економічній зоні України та на континентальному шельфі.

Правове регулювання відносин у відкритому морі, конвенційних районах та економічних зонах іноземних держав здійснюється відповідно до міжнародних договорів України.

Стаття 4. Галузь рибного господарства

Функціонування галузі рибного господарства забезпечують суб'єкти рибного господарства, а також технологічно пов'язані з ними підприємства та організації чи інші підприємства, які забезпечують діяльність та розвиток галузі (морські рибні порти, галузеві навчальні заклади, навчально-тренажерні центри, науково-дослідні, проектно-конструкторські підприємства та організації, суднобудівні, судноремонтні заводи, селекційні центри, спеціалізовані лабораторії тощо).

Стаття 5. Завдання державної політики у галузі рибного господарства

Завданнями державної політики у галузі рибного господарства є:

забезпечення продовольчої безпеки держави;

управління рибальством, збереження та збільшення чисельності водних біоресурсів у природному середовищі, їх біологічного різноманіття шляхом забезпечення охорони, відтворення та раціонального використання;

науково обґрунтоване використання водних біоресурсів;

підвищення біопродуктивності рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) шляхом відтворення водних біоресурсів, розвитку аквакультури;

забезпечення раціонального використання об'єктів промислу, покращення та розширення асортименту продукції їх переробки;

забезпечення рівних умов конкуренції в галузі рибного господарства;

виконання міжнародно-правових зобов'язань України щодо забезпечення гарантій і створення умов безпеки, захисту інтересів під час провадження суднами фізичних та юридичних осіб незалежно від форми власності промислового вилову водних біоресурсів і рибогосподарської діяльності у виключній (морській) економічній зоні України, відкритому морі, конвенційних районах та у виключних (морських) економічних зонах інших держав;

здійснення державного нагляду (контролю) у галузі рибного господарства.

Розділ II

ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ, ШО ЗДІЙСНЮЮТЬ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ У ГАЛУЗІ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ

Стаття 6. Державне управління та регулювання у галузі рибного господарства

Державне управління та регулювання у галузі рибного господарства здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, та інші центральні органи виконавчої влади відповідно до їх повноважень, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації.

Стаття 7. Повноваження Кабінету Міністрів України у галузі рибного господарства

До повноважень Кабінету Міністрів України у галузі рибного господарства належать:

забезпечення здійснення державної політики у галузі рибного господарства, визначеної Верховною Радою України;

розроблення та виконання загальнодержавних програм охорони, використання і відтворення водних біоресурсів;

організація зовнішньоекономічних зв'язків і міжнародного співробітництва у галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів;

затвердження переліку промислових ділянок рибогосподарських водних об'єктів (їх частин);

затвердження зон рибництва та рибопродуктивності нагульних ставів по регіонах; { Статтю 7 доповнено новим абзацом згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

затвердження порядку підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування, переробки продуктів вилову та верифікації (встановлення достовірності) аналогічних документів, що видаються компетентними органами влади іноземних держав; { Статтю 7 доповнено новим абзацом згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

здійснення інших повноважень відповідно до Конституції ([254к/96-ВР](#)) та законів України.

Стаття 8. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, належать: { Абзац перший статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

визначення пріоритетних напрямів розвитку в галузі рибного господарства, узагальнення практики застосування законодавства, розроблення пропозицій щодо його вдосконалення та внесення в установленому порядку проектів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Президенту України та Кабінету Міністрів України;

участь у формуванні державної політики в галузі освіти, професійної підготовки кадрів для рибного господарства; { Абзац

третій статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

затвердження правил пожежної безпеки на суднах флоту рибної промисловості, а також під час проведення вогневих робіт на суднах, які ремонтуються або будуються на суднобудівних та судноремонтних підприємствах;

затвердження порядку реєстрації рибальських суден;

затвердження методики розрахунку збитків, завданих рибному господарству внаслідок порушень правил рибальства та охорони водних біоресурсів;

затвердження переліку категорій посад працівників рибного господарства;

затвердження системи управління охороною праці в рибному господарстві ([z1313-12](#));

затвердження спеціальних правил експлуатації та обліку, інструкції і положення про комісію з проведення технічного нагляду за суднами рибної промисловості, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства;

затвердження типового табеля забезпечення постачання суден флоту рибної промисловості ([z1095-12](#));

затвердження порядку штучного розведення (відтворення), вирощування водних біоресурсів та їх використання, інструкції про порядок здійснення штучного розведення, вирощування водних біоресурсів та їх використання у спеціальних товарних рибних господарствах; { Абзац одинадцятий статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

затвердження лімітів спеціального використання водних біоресурсів ([z1972-13](#)) та квот добування;

затвердження положення про безпечне укомплектування екіпажами морських суден флоту рибної промисловості ([z2151-12](#));

затвердження положення про інспекцію державного портового нагляду морських рибних портів України;

затвердження положення про капітана морського рибного порту;

затвердження правил та режимів рибальства ([z2152-12](#)), добування (вилучення, вилову) та відтворення водних біоресурсів;

затвердження положення про встановлення відповідності системи управління безпекою компаній та суден флоту рибної промисловості вимогам Міжнародного кодексу з управління безпечною експлуатацією суден і попередженням забруднення 1993 року ([995_304](#));

затвердження порядку нарахування та внесення платежів за спеціальне використання водних біоресурсів;

затвердження порядку носіння форменого одягу та формених знаків розрізнення працівників рибного господарства;

затвердження положення про сертифікацію персоналу суден флоту рибної промисловості;

затвердження порядку оформлення приходу з рейсу та виходу в рейс суден флоту рибної промисловості капітанами морських рибних портів України;

встановлення нормативів екологічної безпеки водних об'єктів, що використовуються для потреб рибного господарства за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища ([з1369-12](#)); { Абзац двадцять другий статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

затвердження спеціальних форм статистичної звітності в галузі рибного господарства; { Статтю 8 доповнено новим абзацом згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

прийняття інших нормативно-правових актів у галузі рибного господарства, у тому числі на виконання міжнародно-правових зобов'язань України, відповідно до законів України.

Стаття 9. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, відповідно до покладених на нього завдань належать:

вжиття заходів щодо забезпечення збереження запасів анадромних видів риб у виключній (морській) економічній зоні України;

здійснення державного нагляду (контролю) у галузі охорони, використання та відтворення водних живих ресурсів у виключній (морській) економічній зоні України, територіальному морі, внутрішніх водоймах України та у водах за межами юрисдикції України щодо рибальських суден, що плавають під Державним Прапором України, відповідно до міжнародних договорів України;

здійснення державного контролю технічного стану рибозахисних споруд, проведення рибозахисних заходів на водозабірних та інженерних спорудах меліоративних систем;

здійснення контролю за дотриманням правил рибальства;

здійснення контролю за дотриманням лімітів і нормативів використання водних біоресурсів;

здійснення контролю за дотриманням правил використання об'єктів тваринного світу в частині водних біоресурсів;

складання протоколів та розгляд справ про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом;

ведення обліку суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво консервів і пресервів із водних біоресурсів, присвоєння таким суб'єктам номерів;

ведення реєстру рибальських суден;

акредитація органів сертифікації персоналу рибальських суден;

видача дипломів, кваліфікаційних сертифікатів та документів про відповідність компаній і суден вимогам Міжнародної конвенції про стандарти підготовки, сертифікації персоналу риболовних суден та несення вахти 1995 року ([995_707](#)), Міжнародної конвенції з охорони людського життя на морі 1974 року ([995_251](#)), Міжнародного кодексу з управління безпечною експлуатацією суден і попередженням забруднення 1993 року ([995_304](#));

видача свідоцтва про право плавання суден під Державним Прапором України;

видача дозволів, сертифікатів, довідок міжнародного зразка відповідно до вимог міжнародних договорів України з питань ведення рибного промислу і торгівлі рибою та морепродуктами;

видача свідоцтва про мінімальний склад екіпажу, свідоцтва про тимчасове виключення судна з Державного суднового реєстру України;

видача свідоцтва про стабільність і надводний борт судна, що не підлягає нагляду класифікаційного товариства;

видача суднового білета для суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства;

здійснення державного контролю за безпекою мореплавства флоту рибної промисловості;

контроль за дотриманням кваліфікаційних вимог (стандартів) щодо підготовки та сертифікації персоналу рибальських суден;

здійснення контролю за достовірністю подання суб'єктами рибного господарства, пов'язаними з добуванням і використанням водних біоресурсів, звітних даних про обсяги використання водних біоресурсів;

здійснення контролю за дотриманням порядку придбання або збуту осетрових видів риб та продукції з них;

здійснення державного контролю за системою моніторингу рибальських суден;

здійснення технічного нагляду та нагляду за дотриманням вимог міжнародних договорів України стосовно технічного стану суден рибної промисловості;

реєстрація рибальських суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, у Судновій книзі України;

ведення реєстру сертифікатів, дипломів, кваліфікаційних посвідчень командного складу та членів персоналу рибальського судна;

запровадження спеціальних форм статистичної звітності в галузі рибного господарства ([z1126-12](#)) щодо водних біоресурсів згідно з міжнародними стандартами та нормами, забезпечення обміну такою інформацією з відповідними міжнародними організаціями згідно

із законодавством та міжнародними договорами України;

виконання функцій уповноваженого органу, який взаємодіє з Європейським Союзом, органами влади іноземних держав (їх компетентними органами і організаціями) з питань дотримання вимог системи попередження та ліквідації незаконного, непідзвітного та нерегульованого рибальства;

здійснення у випадках, передбачених законом, ліцензування певних видів господарської діяльності;

розроблення порядку штучного розведення (відтворення), виращування водних біоресурсів та їх використання ([z1270-12](#));

погодження науковим установам програм на проведення дослідного вилову водних біоресурсів;

участь у проведенні експертизи проектів будівництва нових та розширення, реконструкції, технічного переозброєння діючих підприємств, документації з перепрофілювання, консервації та ліквідації діючих підприємств, окремих цехів, виробництв та інших промислових і господарських об'єктів, виконання інших робіт, а також впровадження нової техніки, технологій, матеріалів і речовин, що впливають або можуть вплинути на стан рибогосподарських водних об'єктів (їх частин);

надання в установленому порядку пропозицій та здійснення контролю щодо рівневого режиму роботи рибогосподарських водних об'єктів, що забезпечує повноцінне існування гідробіонтів;

ведення реєстру гідротехнічних споруд рибогосподарських водних об'єктів щодо їх технічної експлуатації та використання з метою досягнення максимальної рибопродуктивності;

погодження видачі дозволів на будівельні, днопоглиблювальні роботи, видобування піску і гравію, прокладання кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду;

погодження режимів рибогосподарської експлуатації водних об'єктів та контроль за діяльністю спеціальних товарних рибних господарств;

встановлення в установленому порядку заборони вилову водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) та забезпечення контролю за дотриманням заборони;

видача документів дозвільного характеру у сфері рибного господарства;

здійснення розподілу лімітів спеціального використання водних біоресурсів на квоти добування;

здійснення в установленому порядку обліку (реєстрації) зовнішньоекономічних договорів (контрактів) стосовно рибогосподарської продукції групи 3, підгруп 1603, 1604, 1605 УКТ ЗЕД ([2371a-14](#)) для визначення рівня індикативних цін на такі товари, проведення у межах своїх повноважень моніторингу внутрішнього і зовнішнього ринків рибопродукції, здійснення державного регулювання внутрішнього ринку рибопродукції; { Абзац тридцять дев'ятий статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом

участь у веденні державного кадастру тваринного світу;

здійснення у межах своїх повноважень у порядку, визначеному законом, співробітництва з державами-донорами та міжнародними організаціями з питань залучення міжнародної технічної допомоги в рибогосподарський комплекс України;

співпраця з Комітетом рибного господарства Сільськогосподарської та харчової організації ООН, органами влади іноземних держав та міжнародними організаціями з питань управління рибальством, аквакультури, безпеки мореплавства на морі, запобігання забрудненню навколишнього природного середовища, охорони праці у рибному господарстві;

здійснення державного регулювання у галузі аквакультури, забезпечення формування раціонального ринку вітчизняної продукції аквакультури, здійснення науково-технологічної політики селекції в аквакультурі;

забезпечення підготовки, перепідготовки, дипломування та сертифікації фахівців у галузі рибного господарства згідно з вимогами міжнародних договорів України, інших нормативно-правових актів;

здійснення контролю за діяльністю галузевої системи науково-технічної інформації;

забезпечення функціонування морських рибних портів;

співпраця з класифікаційними товариствами;

розподіл між користувачами водних біоресурсів квот добування, у тому числі:

у районах дії міжнародних організацій з управління рибальством, членом яких є Україна відповідно до міжнародних договорів України;

у водах за межами районів управління таких організацій відповідно до міжнародно-правових зобов'язань України;

у водах, що перебувають під юрисдикцією прибережних держав, якщо це передбачено міжнародними договорами України;

участь у розробленні та здійсненні заходів з нарощення експортного потенціалу рибної галузі, відновлення традиційних та освоєння нових ринків збуту продукції;

участь у заходах з контролю якості та безпеки продуктів рибальства, харчової продукції під час її виробництва, зберігання, транспортування, реалізації, використання та утилізації;

розроблення програми науково-технічного розвитку галузі та організація її виконання;

здійснення організаційного забезпечення підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців у галузі рибного господарства у вищих навчальних закладах, що належать до сфери управління його; { Абзац п'ятдесят п'ятий статті 9 із змінами,

внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

здійснення атестації педагогічних працівників навчальних закладів I рівня акредитації, що належать до сфери управління його; { Абзац п'ятдесят шостий статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

сприяння підвищенню енергоефективності підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління його; { Абзац п'ятдесят сьомий статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

виконання в межах повноважень інших функцій з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери управління його; { Абзац п'ятдесят восьмий статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

здійснення відповідно до законодавства повноважень державного замовника науково-дослідних робіт, координація їх проведення, сприяння впровадженню у виробництво наукових розробок та поширенню передового досвіду; { Статтю 9 доповнено новим абзацом згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

здійснення державної атестації наукових установ, що належать до сфери його управління; { Статтю 9 доповнено новим абзацом згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

здійснення інших повноважень відповідно до закону.

Стаття 10. Повноваження посадових осіб органів рибоохорони
{ Назва статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

Посадові особи органів рибоохорони здійснюють державний контроль та управління в галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів та мають такі повноваження: { Абзац перший статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

здійснювати державний контроль (нагляд) за дотриманням правил використання, порядку придбання та збуту об'єктів тваринного світу в частині водних біоресурсів;

давати обов'язкові до виконання письмові вказівки (приписи) про усунення порушень у галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів;

перевіряти документи на право використання водних біоресурсів, зупиняти транспортні (у тому числі плавучі) засоби та проводити огляд речей, транспортних (у тому числі плавучих) засобів, знарядь рибальства, добутої продукції та інших предметів;

безперешкодно користуватися при виконанні службових обов'язків послугами попутного водного і сухопутного транспорту та засобами зв'язку, що належать користувачам водних біоресурсів усіх форм власності;

безоплатно одержувати від органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, громадян, іноземців та осіб без громадянства статистичні, інші довідкові та інформаційні матеріали, пояснення, необхідні для

визначення стану охорони, відтворення і використання водних біоресурсів, а також повідомлення про аварійні забруднення довкілля;

у разі неможливості встановлення особи правопорушника на місці вчинення правопорушення доставляти його до правоохоронних органів чи в приміщення виконавчого органу сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі створення) ради для складення протоколу про адміністративне правопорушення; { Абзац сьомий частини першої статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

вилучати в осіб, які порушують законодавство у галузі охорони і використання водних біоресурсів, знаряддя добування водних біоресурсів, транспортні (у тому числі плавучі) засоби, обладнання та предмети, що були знаряддями правопорушення, незаконно добуті водні біоресурси, а також відповідні документи на них;

проводити у випадках, встановлених законом, фотографування, звукозапис, фото- і відеозйомку як допоміжні засоби для запобігання і виявлення порушень законодавства в галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів;

викликати посадових осіб, громадян України, іноземців та осіб без громадянства для надання усних або письмових пояснень у зв'язку з порушенням законодавства у галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів;

безперешкодного доступу до території (у тому числі об'єктів природно-заповідного фонду) і приміщень підприємств, установ та організацій, які здійснюють добування, утримання, зберігання або переробку водних біоресурсів, з метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства в галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів;

визначати розмір збитків, завданих рибному господарству, за затвердженими таксами та методиками;

видавати та скасовувати передбачені законодавством документи на право добування водних біоресурсів, а також на право переселення та утримання в неволі чи напіввільних умовах водних біоресурсів;

складати протоколи та розглядати в установленому законом порядку справи про адміністративні правопорушення у галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів;

подавати позови про відшкодування шкоди, заподіяної суб'єктами господарювання та громадянами, внаслідок порушення законодавства в галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів;

вилучати знаряддя добування (вилову) водних біоресурсів, транспортні засоби, обладнання та предмети, що були знаряддями правопорушення у галузі охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, а також незаконно добуті водні біоресурси у разі неможливості встановлення власника зазначеного майна;

зупиняти діяльність суб'єктів рибного господарства, що провадиться з порушенням вимог законодавства з питань охорони,

використання і відтворення водних біоресурсів;

визначати в установленому порядку строки заборони вилову водних біоресурсів в рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) та забезпечувати контроль за їх дотриманням;

вимагати від суб'єктів рибного господарства подання звітів про обсяги спеціального використання водних біоресурсів та контролювати їх достовірність;

здійснювати перевірку знарядь добування, контролювати їх кількість, перевіряти відповідність вимогам законодавства у галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів;

погоджувати режими рибогосподарської експлуатації водних об'єктів та забезпечувати державний контроль (нагляд) за їх дотриманням;

здійснювати передбачені законодавством заходи щодо регулювання рибальства;

погоджувати видачу дозволів на будівельні, днопоглиблювальні роботи, видобування піску і гравію, прокладання кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду;

виконувати функції контролю, спостереження та нагляду в районах відкритого моря відповідно до міжнародних договорів України;

використовувати за погодженням із Міністерством внутрішніх справ України спеціальні транспортні засоби, які мають графічні забарвлення, написи та емблему;

інші повноваження відповідно до закону.

Органи рибоохорони під час здійснення охорони виключної (морської) економічної зони мають такі повноваження:

зупиняти та оглядати в установленому порядку судна, що здійснюють промисел водних біоресурсів, пошук, дослідження та операції, пов'язані з промислом у виключній (морській) економічній зоні, а також перевіряти документи на здійснення промислу та інших робіт;

зупиняти або припиняти промисел та інші роботи у разі порушення вимог Закону "Про виключну (морську) економічну зону України" ([162/95-ВР](#)) або відсутності дозволу (погодження) на їх проведення;

складати протоколи про вчинення правопорушення у виключній (морській) економічній зоні;

застосовувати штрафні санкції у випадках, передбачених законом;

безоплатно користуватися транспортними послугами та засобами зв'язку промислових суден іноземних держав, що здійснюють промисел або інші роботи у виключній (морській) економічній зоні згідно з міжнародними договорами України або дозволами.

Під час виконання службових обов'язків посадові особи органів рибоохорони мають право на носіння форми встановленого зразка, а також на носіння і застосування табельної зброї та інших спеціальних засобів відповідно до закону.

Органи рибоохорони є правоохоронними органами, які для виконання їх повноважень держава забезпечує транспортними засобами, приладами спостереження, зброєю, відео- і фототехнікою, спецодягом тощо.

У разі загибелі (смерті) працівника органів рибоохорони у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків його сім'ї, а у разі її відсутності його батькам виплачується одноразова грошова допомога в розмірі десятирічної заробітної плати за останньою посадою, яку він обіймав, у порядку та на умовах ([638-2013-п](#)), визначених Кабінетом Міністрів України.
{ Частина п'ята статті 10 в редакції Закону N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

У разі поранення (контузії, травми або каліцтва), заподіяного працівнику органів рибоохорони у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків, а також інвалідності, що настала у період роботи в органах рибоохорони або не пізніше ніж через три місяці після звільнення з роботи в органах рибоохорони чи пізніше цього строку, але внаслідок захворювання чи нещасного випадку, що мали місце у період роботи в органах рибоохорони, залежно від ступеня втрати працездатності йому виплачується одноразова грошова допомога в розмірі до п'ятирічної заробітної плати за останньою посадою, яку він обіймав, у порядку та на умовах ([638-2013-п](#)), визначених Кабінетом Міністрів України. Визначення ступеня втрати працездатності працівником органів рибоохорони у період роботи в органах рибоохорони у кожному випадку ушкодження здоров'я здійснюється в індивідуальному порядку відповідно до законодавства.
{ Частина шоста статті 10 в редакції Закону N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

Посадові особи органів рибоохорони мають право залучати до охорони водних біоресурсів громадських інспекторів рибоохорони. Положення про громадських інспекторів рибоохорони затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості.
{ Частина сьома статті 10 в редакції Закону N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

Держава гарантує посадовим особам органів рибоохорони та членам їхніх сімей захист честі, гідності, здоров'я та майна від злочинних посягань та інших протиправних дій.

Стаття 11. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій у галузі рибного господарства

До повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій у галузі рибного господарства належать:

розроблення, затвердження і реалізація в межах своїх повноважень місцевих програм охорони, використання та відтворення

водних біоресурсів;

організація та здійснення заходів у межах своїх повноважень щодо охорони водних біоресурсів і поліпшення середовища їх існування;

здійснення інших повноважень відповідно до закону.

Розділ III

БІОРЕСУРСИ ТА РИБОГОСПОДАРСЬКІ ВОДНІ ОБ'ЄКТИ (ЇХ ЧАСТИНИ)

Стаття 12. Водні біоресурси

До водних біоресурсів належать:

водні біоресурси, які перебувають в умовах природної волі внутрішніх морських вод, територіального моря, континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони, транскордонних вод та внутрішніх рибогосподарських водних об'єктів (їх частин), розташованих на території більш як однієї області та у водах за межами юрисдикції України;

водні біоресурси, які перебувають у водних об'єктах у межах територій природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, а також види, занесені до Червоної книги України.

Стаття 13. Рибогосподарські водні об'єкти (їх частини), які використовуються для цілей рибного господарства

Рибогосподарські водні об'єкти (їх частини) поділяються на рибогосподарські водні об'єкти загальнодержавного та місцевого значення.

До рибогосподарських водних об'єктів загальнодержавного значення належать:

внутрішні морські води і територіальне море (з лиманами та естуаріями), виключна (морська) економічна зона України;

поверхневі води (озера, водосховища, річки, канали), що розташовані і використовуються на території більш як однієї області, а також їх притоки всіх порядків.

До рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) місцевого значення належать водні об'єкти (озера, річки та їх притоки всіх порядків, водосховища), що розташовані і використовуються у межах однієї області та не належать до водних об'єктів загальнодержавного значення.

Розділ IV

НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА. ДЕРЖАВНИЙ МОНІТОРИНГ, ДЕРЖАВНИЙ ОБЛІК І ДЕРЖАВНИЙ КАДАСТР ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ ТА РИБОГОСПОДАРСЬКИХ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ (ЇХ ЧАСТИН)

Стаття 14. Наукове забезпечення

Наукове забезпечення рибного господарства здійснюють рибогосподарські та інші спеціалізовані науково-дослідні установи, наукові підприємства та організації, селекційні центри, основними

завданнями яких є:

проведення державного моніторингу запасів водних біоресурсів та стану рибогосподарських водних об'єктів;

проведення наукових досліджень з оцінки стану, вивчення біології та середовища існування водних біоресурсів, збирання біологічних і промислово-статистичних даних, розроблення прогнозів допустимих виловів та лімітів певних видів водних біоресурсів, щодо яких існує доцільність визначення;

розроблення ефективних екологічно безпечних методів профілактики хвороб водних біоресурсів;

розроблення та створення нових знарядь добування;

розроблення методів управління та раціонального використання водних біоресурсів, їх збереження і відтворення у водах під юрисдикцією України, відкритому морі, а також у водах під юрисдикцією інших держав відповідно до міжнародних договорів України;

розроблення та удосконалення методів підвищення продуктивності рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) шляхом введення аквакультури, створення нових високопродуктивних об'єктів рибництва на селекційно-генетичній основі;

розроблення нових ресурсозберігаючих технологій і технологій переробки водних біоресурсів;

розроблення та удосконалення методів виробництва з водних біоресурсів харчових, лікувально-профілактичних препаратів, біологічно активних речовин, кормів і харчових добавок для населення та сільськогосподарських тварин;

участь у створенні міжнародної системи збереження та управління біоресурсами в Азово-Чорноморському басейні і відкритому морі, налагодження та підтримка зв'язків з іноземними рибогосподарськими і науковими установами та організаціями;

маркетингові дослідження у рибному господарстві, промислового рибальства, розроблення стратегії подальшої діяльності суб'єктів рибного господарства, промислового рибальства та охорони водних біоресурсів, підвищення їх конкурентоспроможності, забезпечення інтеграції у міжнародні організації;

створення інвестиційних проектів, планів розвитку, реконструкції та реструктуризації підприємств;

використання галузевих трудових, матеріальних та фінансових ресурсів.

Фінансування наукових досліджень у галузі охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, аквакультури, діяльності рибогосподарських і наукових установ та організацій здійснюється за рахунок Державного бюджету України, коштів інноваційних програм і проектів та інших джерел, не заборонених законом.

Стаття 15. Державний моніторинг і ведення державного обліку та державного кадастру водних біоресурсів і

рибогосподарських водних об'єктів

Державний облік, державний моніторинг, державний кадастр водних біоресурсів, а також державний облік та державний реєстр рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) ведуться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, з метою визначення сучасного стану, планування, організації і здійснення заходів щодо охорони водних біоресурсів, їх раціонального використання та відтворення.

Державний моніторинг водних біоресурсів здійснюється з метою забезпечення сталого використання водних біоресурсів та недопущення їх виснаження.

Державний кадастр водних біоресурсів є складовою частиною державного кадастру тваринного світу і ведеться відповідно до законодавства.

Результатом ведення державного обліку рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) є створення відповідного реєстру. Державний реєстр рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Державний облік водних біоресурсів здійснюється шляхом наукових досліджень, пов'язаних з визначенням чисельності водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах, а також контролю за одержанням достовірної інформації про обсяги їх використання, загибелі або знищення.

Фінансування робіт з ведення державного обліку, державного моніторингу, державного кадастру водних біоресурсів, а також державного обліку та державного реєстру рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Розділ V

ОХОРОНА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ ТА ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ У ГАЛУЗІ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА

Стаття 16. Зміст охорони водних біоресурсів та основні шляхи її забезпечення

Охорона водних біоресурсів та основні шляхи її забезпечення визначаються відповідно до цього Закону, законів України "Про тваринний світ" ([2894-14](#)), "Про охорону навколишнього природного середовища" ([1264-12](#)) та інших нормативно-правових актів.

Стаття 17. Основні вимоги до охорони середовища перебування водних біоресурсів

При розміщенні, проектуванні, будівництві, реконструкції, технічному переоснащенні та введенні в експлуатацію підприємств, споруд, інших об'єктів, при проведенні різних робіт на землях водного фонду, які можуть негативно впливати на стан водних біоресурсів, виконавці таких робіт зобов'язані виконувати заходи щодо збереження сприятливих умов для існування, відтворення, міграції та зимівлі водних біоресурсів, а також забезпечувати недоторканність ділянок, що становлять особливу цінність для

охорони і відтворення водних біоресурсів.

Експлуатація водозабірних споруд та інших об'єктів, застосування технологій без рибозахисних пристроїв забороняється.

Особи, які здійснюють експлуатацію гідротехнічних споруд рибогосподарських водних об'єктів (їх частин), зобов'язані утримувати в належному технічному стані рибогосподарські та рибозахисні споруди, дотримуватися вимог технологічних, ветеринарно-біологічних, санітарно-епідеміологічних заходів та своєчасно проводити їх капітальний ремонт.

Під час розвідки та видобування корисних копалин, користування надрами континентального шельфу, створення на ньому штучних островів, установок та інших споруд обов'язково вживаються заходи щодо охорони водних біоресурсів та рибогосподарських водних об'єктів (їх частин).

На рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), що становлять особливу цінність для охорони і відтворення водних біоресурсів, права користувачів природних ресурсів можуть обмежуватися відповідно до закону.

Для рибогосподарських водних об'єктів встановлюються екологічні нормативи якості води. Зазначені нормативи розробляються і встановлюються відповідно до законодавства.

За забруднення водних об'єктів наднормативними скидами забруднюючих речовин забруднювач несе відповідальність відповідно до закону.

Рівень води в рибогосподарських водних об'єктах має бути достатнім для забезпечення природного відтворення та життєдіяльності гідробіонтів. Підвищення або зниження рівня води у водних об'єктах погоджується з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Стаття 18. Охорона анадромних видів риби

Україна як держава походження анадромних видів риби – осетра, севрюги, білуги, шипа, азово-чорноморського (дунайського) оселедця, вирезуба, атлантичного лосося, дунайського лосося та інших забезпечує їх збереження шляхом охорони та регулювання їх промислу.

Розроблення та виконання заходів щодо охорони та регулювання використання анадромних видів риби, які формуються у річках та лиманах України, за межами виключної (морської) економічної зони здійснюються на основі міжнародних договорів України.

Для забезпечення раціонального використання анадромних видів риби, які формуються у річках та лиманах України, за межами виключної (морської) економічної зони України можуть вживатися також інші заходи щодо їх збереження та управління промислом відповідно до законодавства та міжнародних договорів України.

Іноземці, іноземні юридичні особи за порушення, допущені за межами виключної (морської) економічної зони України, пов'язані з промислом анадромних видів риби, які формуються у річках та лиманах України, несуть відповідальність згідно з вимогами міжнародного

права.

Стаття 19. Особливості охорони водних біоресурсів
Азово-Чорноморського басейну

Охорона водних біоресурсів Азово-Чорноморського басейну здійснюється з урахуванням необхідності створення сприятливих умов для відтворення та збільшення запасів осетрових та інших видів водних біоресурсів шляхом обмеження кількості знарядь лову, плавзасобів, а також потужності плавзасобів, заборони застосування певних видів знарядь лову та припинення їх спеціального використання.

Охорона, відтворення, регулювання вилову осетрових видів риб, інших водних біоресурсів Азово-Чорноморського басейну здійснюються на основі міждержавних угод між Україною та Російською Федерацією.

Стаття 20. Відшкодування шкоди, завданої рибному господарству внаслідок знищення або погіршення стану водних біоресурсів та середовища їх перебування внаслідок господарської та іншої діяльності

Шкода, завдана рибному господарству внаслідок знищення або погіршення стану водних біоресурсів та середовища їх перебування внаслідок господарської та іншої діяльності, підлягає відшкодуванню за рахунок осіб, які безпосередньо здійснювали або замовляли здійснення такої діяльності.

Стаття 21. Державний контроль за провадженням
рибогосподарської діяльності

Державний контроль за провадженням рибогосподарської діяльності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, з метою забезпечення: { Абзац перший статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

реалізації державної політики у галузі вивчення, охорони, відтворення, раціонального використання водних біоресурсів, їх переробки та ведення аквакультури;

підтримання балансу між виробничими потужностями користувачів, наявними запасами водних біоресурсів та їх репродуктивним потенціалом;

виконання зобов'язань за міжнародними договорами України щодо збереження та раціонального використання водних біоресурсів під час провадження рибогосподарської діяльності у водах за межами юрисдикції України;

запобігання виснаженню рибогосподарських водних об'єктів (їх частин);

державного контролю за якістю імпортованої в Україну продукції водних біоресурсів; { Абзац шостий статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1193-VII ([1193-18](#)) від 09.04.2014 }

захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, що одержали квоти на вилов водних біоресурсів, шляхом регулювання імпорту в Україну тих видів водних біоресурсів, які

використовуються у водних об'єктах України вітчизняними користувачами.

Стаття 22. Громадський контроль за провадженням
рибогосподарської діяльності

Громадський контроль у галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів здійснюється громадськими інспекторами рибоохорони.

Громадський контроль громадських інспекторів рибоохорони у галузі охорони, використання і відтворення водних біоресурсів здійснюється відповідно до положення про них, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості.

{ Частина друга статті 22 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

Розділ VI

ОСОБЛИВОСТІ ВИДАЧІ ДОЗВІЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ
У ГАЛУЗІ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА

Стаття 23. Документи дозвільного характеру, що видаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства
{ Назва статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, видає такі документи дозвільного характеру: { Абзац перший статті 23 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

{ Абзац другий статті 23 виключено на підставі Закону N 1193-VII ([1193-18](#)) від 09.04.2014 }

{ Абзац третій статті 23 виключено на підставі Закону N 1193-VII ([1193-18](#)) від 09.04.2014 }

дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах);

дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України;

форма реєстрації уловів (реекспорту) антарктичного та патагонського іклячів;

дозвіл на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікати на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення ([995_129](#)), в частині осетрових риб і виробленої з них продукції; { Абзац сьомий статті 23 в редакції Закону N 1193-VII ([1193-18](#)) від 09.04.2014 }

підтвердження законності вилучення водних біоресурсів з середовища їх існування та переробки продуктів лову;

{ Абзац дев'ятий статті 23 виключено на підставі Закону N 1193-VII ([1193-18](#)) від 09.04.2014 }

інші документи дозвільного характеру, передбачені міжнародними договорами України.

Стаття 24. Особливості видачі дозвільних документів у галузі рибного господарства

Видача дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України, форми реєстрації уловів (реекспорту) антарктичного та патагонського іклячів, дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікатів на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення ([995_129](#)), в частині осетрових риб і виробленої з них продукції, підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та переробки продуктів лову (у разі необхідності суб'єкту господарювання для здійснення зовнішньоторговельних операцій) здійснюється на безоплатній основі центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) або письмове повідомлення про відмову у видачі такого дозволу видається протягом тридцяти календарних днів після державної реєстрації наказу про розподіл лімітів.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, крім видів водних біоресурсів, занесених до Червоної книги України.

Строк дії дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) становить п'ять років.

Підставою для відмови у видачі дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) є:

несвоєчасне подання суб'єктом господарювання пакета документів, необхідних для одержання дозволу, згідно з установленим Кабінетом Міністрів України переліком;

подання суб'єктом господарювання неповного пакета документів, необхідних для одержання дозволу згідно з установленим Кабінетом Міністрів України переліком;

виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, недостовірних відомостей;

відсутність науково обґрунтованої інформації щодо спеціального використання водних біоресурсів (рішень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства);

відсутність частки нерозподіленого ліміту водних біоресурсів;

систематичні (три і більше) грубі порушення протягом року законодавства з охорони, використання та відтворення водних біоресурсів;

несплата на час розгляду питання про видачу дозволу штрафних санкцій або наявність невідшкодованої шкоди, завданої рибному господарству;

наявність простроченої заборгованості перед державним або місцевим бюджетом;

використання виділеної кількості водних біоресурсів менш як на 75 відсотків протягом попередніх чотирьох років.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) анулюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, у разі:

звернення суб'єкта господарювання із заявою про анулювання дозволу;

ліквідації юридичної особи або припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця, якій видано дозвіл;

рішення суду про скасування дозволу;

систематичних (три і більше) грубих порушень протягом попереднього року законодавства з охорони, використання та відтворення водних біоресурсів;

встановлення факту надання в заяві та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України або письмове повідомлення про відмову у видачі такого дозволу видається протягом тридцяти календарних днів з дня затвердження наказу центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, щодо розподілу прав на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України. Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України видається на кожне рибальське судно, строк дії зазначеного дозволу не може перевищувати дванадцяти календарних місяців.

Підставою для відмови у видачі дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України є:

несвоєчасне подання суб'єктом господарювання пакета документів, необхідних для одержання дозволу згідно з установленим

Кабінетом Міністрів України переліком;

подання суб'єктом господарювання неповного пакета документів, необхідних для одержання дозволу згідно з установленим Кабінетом Міністрів України переліком;

виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, недостовірних відомостей;

занесення рибальського судна до переліку суден, задіяних у незаконному рибальстві.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України анулюється у разі:

порушення рибальським судном правил та режимів промислу;

порушення рибальським судном вимог законодавства з охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, міжнародних договорів України;

занесення рибальського судна до переліку суден, задіяних у незаконному рибальстві;

цілеспрямованого промислу водних біоресурсів, що підпадає під дію мораторію або заборони використання водних біоресурсів, який установлюється відповідними міжнародними договорами України та міжнародними компетентними органами;

використання рибальським судном заборонених знарядь промислу;

цілеспрямованого пошкодження суднової апаратури, що унеможливує здійснення дистанційного контролю за рибальським судном;

фальсифікації або приховування розпізнавальних знаків, назви або порту реєстрації рибальського судна;

закінчення строку дії судових документів.

Рішення про анулювання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України видається особисто або надсилається суб'єкту господарювання – юридичній чи фізичній особі поштовим відправленням з описом вкладення не пізніше п'яти робочих днів з дня видання наказу. Дія зазначених дозволів припиняється через п'ятнадцять робочих днів з дня прийняття рішення про їх анулювання.

Форма реєстрації уловів антарктичного та патагонського іклячів або письмове повідомлення про відмову в її видачі оформлюється протягом десяти календарних днів з дня отримання запиту від судновласника – юридичної або фізичної особи, судно якого здійснювало виловлення зазначених видів риби, чи від імпортера, який здійснює імпорт відповідної продукції в Україну.

Дозвіл на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікати на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають

під загрозою зникнення ([995_129](#)), в частині осетрових риб і виробленої з них продукції або письмове повідомлення про відмову в їх видачі видаються протягом тридцяти календарних днів з дня отримання від суб'єкта господарювання запиту щодо здійснення відповідної зовнішньоторговельної операції. У разі необхідності підготовки висновку наукової установи щодо існування потенційної загрози виживанню виду внаслідок міжнародної торгівлі його зразками строк розгляду поданих документів продовжується на тридцять календарних днів. З метою зменшення негативного впливу на живі зразки вживаються заходи щодо скорочення строку розгляду документів, поданих заявником для видачі сертифіката, до трьох робочих днів з дня отримання документів для розгляду.

Підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та переробки продуктів лову (у разі необхідності суб'єкту господарювання для здійснення зовнішньоторговельних операцій) або письмове повідомлення про відмову у видачі підтвердження видається протягом десяти календарних днів з дня отримання запиту від судовласника, судно якого здійснювало вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування, власника судна або суб'єкта господарювання, що здійснює переробку продуктів лову.

Строк дії форм реєстрації уловів антарктичного та патагонського іклячів і дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікатів на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових риб і виробленої з них продукції, які є разовими, обмежується строком завершення зовнішньоторговельних операцій із конкретним вантажем зазначених видів риб.

Підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та переробки продуктів лову обмежується строком завершення зовнішньоторговельних операцій з конкретним вантажем водних біоресурсів.

Підстави для відмови у видачі форми реєстрації уловів антарктичного та патагонського іклячів, дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікатів на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових риб і виробленої з них продукції, підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та переробки продуктів лову (у разі необхідності суб'єкту господарювання для здійснення зовнішньоторговельних операцій) та їх анулювання визначаються Законом України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" ([2806-15](#)).

Підстави для переоформлення, видачі дублікатів документів дозвільного характеру в галузі рибного господарства визначаються Законом України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

Порядок видачі документів дозвільного характеру або відмови в їх видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання документів дозвільного характеру в галузі рибного господарства

([800-2013-п](#), [801-2013-п](#)) встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{ *Стаття 24 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012; в редакції Закону N 1193-VII ([1193-18](#)) від 09.04.2014* }

Розділ VII

ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

Стаття 25. Види використання водних біоресурсів

Використання водних біоресурсів, які перебувають у стані природної волі, здійснюється в порядку загального і спеціального використання.

Стаття 26. Загальне використання водних біоресурсів

Громадяни мають право використовувати безоплатно водні біоресурси в наукових, культурно-освітніх та виховних цілях для задоволення естетичних, оздоровчих, рекреаційних та інших потреб без вилучення їх з природного середовища, а також здійснювати любительське і спортивне рибальство у водних об'єктах загального користування в межах встановлених законодавством обсягів безоплатного вилову водних біоресурсів.

Стаття 27. Спеціальне використання водних біоресурсів

Спеціальне використання водних біоресурсів здійснюється шляхом їх вилучення з природного середовища (крім любительського і спортивного рибальства у водних об'єктах загального користування в межах та обсягах безоплатного вилову) і включає:

промислове рибальство;

вилов водних біоресурсів у науково-дослідних, науково-промислових, дослідно-конструкторських цілях, а також з метою з'ясування їх санітарно-епідеміологічного стану (далі - дослідний вилов);

контрольний вилов водних біоресурсів для визначення їх стану та запасів;

меліоративний вилов водних біоресурсів з метою формування їх оптимального видового та вікового складу;

вилов водних біоресурсів з метою отримання біологічного матеріалу для штучного відтворення їх запасів та здійснення аквакультури;

любительське і спортивне рибальство у водних об'єктах загального користування, що перевищує встановлені обсяги безоплатного вилову.

Законодавством можуть визначатися й інші види спеціального використання водних біоресурсів.

Спеціальне використання водних біоресурсів здійснюється у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, а у відкритому

морі та у виключних економічних зонах іноземних держав - відповідно до умов міжнародних договорів України або законодавства іноземних держав.

Спеціальне використання водних біоресурсів іноземцями, іноземними юридичними особами у виключній (морській) економічній зоні і на континентальному шельфі України здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України відповідно до міжнародних договорів України.

Використання водних біоресурсів, які перебувають у межах ізольованих природних або штучно створених водних об'єктів, наданих у користування для потреб аквакультури, не належить до спеціального використання і здійснюється в порядку, визначеному власниками цих водних біоресурсів.

Стаття 28. Ліміти і прогнози допустимого вилову спеціального використання водних біоресурсів

Спеціальне використання водних біоресурсів (крім любительського рибальства та використання ресурсів, запаси яких формуються виключно шляхом їх штучного розведення) здійснюється відповідно до лімітів та прогнозів допустимого вилову.

З метою збереження та забезпечення раціонального використання окремих водних біоресурсів, які інтенсивно експлуатуються та/або характеризуються відповідно до наукових обґрунтувань наукових установ, що входять до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, незадовільним станом, встановлюються ліміти промислового вилову на наступний календарний рік, які в подальшому розподіляються на квоти. Перелік видів водних біоресурсів, щодо яких встановлюються ліміти промислового вилучення, та обсяги лімітів на підставі наукових обґрунтувань наукових установ, що входять до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості.

Для регулювання промислу водних біоресурсів, щодо яких не встановлюються ліміти вилову, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, на підставі наукових обґрунтувань наукових установ, що входять до сфери його управління, визначає прогноз допустимого вилову на наступний календарний рік. Прогноз допустимого вилову може коригувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Спеціальне використання тих видів водних біоресурсів, щодо яких у зв'язку з особливостями їх просторового розподілу у водному об'єкті або відповідно до технічних можливостей промислу не може бути досягнуто рівня вилучення, який загрожує стану запасів ресурсів, ліміти та прогнози допустимого вилову не встановлюються.

Порядок затвердження лімітів та прогнозів допустимого вилову водних біоресурсів встановлює Кабінет Міністрів України.

Стаття 29. Встановлення лімітів на використання водних біоресурсів

Ліміти встановлюються на види (групи видів) водних біоресурсів, щодо яких здійснюється промисел на відповідних водних об'єктах, крім ізольованих об'єктів (із застосуванням споруд або технічних пристроїв, штучно створених водних об'єктів, що використовуються для цілей аквакультури) та об'єктів промислу, запаси яких формуються виключно шляхом штучного розведення водних біоресурсів.

Обґрунтування допустимих обсягів спеціального використання водних біоресурсів за видами (групами видів) у водних об'єктах розробляють наукові установи та організації, що входять до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, наукові установи, що входять до Національної академії наук України та Української академії аграрних наук, на замовлення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, суб'єктів рибного господарства.

Затвердження лімітів на спеціальне використання водних біоресурсів у зоні юрисдикції України в місячний строк з дня отримання документів здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, на підставі поданого науковими організаціями та установами науково-біологічного обґрунтування.

Порядок ([1149-2012-п](#)) установлення лімітів на спеціальне використання водних біоресурсів загальнодержавного значення в межах юрисдикції України та водних біоресурсів у відкритому морі, територіальному морі та виключних (морських) економічних зонах іноземних держав визначає Кабінет Міністрів України, у тому числі – відповідно до міжнародних договорів України.

Стаття 30. Розподіл ліміту на квоти спеціального використання водних біоресурсів та прогнозів допустимого вилову

Ліміти вилову водних біоресурсів розподіляються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

За рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, ліміти вилову водних біоресурсів, а також прогнози допустимого вилову можуть розподілятися на квоти:

користувачів для промислу;

наукових установ та організацій;

для здійснення контрольного вилову органами рибоохорони;

для здійснення рибальства з навчальними та культурно-освітніми цілями;

добування (вилову) водних біоресурсів для здійснення рибальства з метою рибництва, відтворення та акліматизації водних біоресурсів;

добування (вилову) водних біоресурсів з метою організації любительського та спортивного рибальства.

До 15 відсотків встановленого ліміту або прогнозу допустимого вилову за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, можуть попередньо не розподілятися на окремі квоти та залишатися як резерв для подальшого поповнення вищезазначених квот у разі їх вичерпання під час здійснення промислу.

Переважне право на одержання квот добування (вилову) водних біоресурсів для здійснення спеціального використання мають суб'єкти рибного господарства - користувачі водних біоресурсів, які:

традиційно (три і більше років) здійснюють спеціальне використання водних біоресурсів;

використовували протягом попередніх трьох і більше років квоти не менш як на 75 відсотків;

мають власну матеріально-технічну базу (плавзасоби, холодильні ємності, засоби добування, пристрої та механізми, що використовуються для переробки) для здійснення рибогосподарської діяльності;

здійснюють рибницько-меліоративні заходи, що забезпечують поліпшення санітарного стану рибогосподарських водних об'єктів (їх частин).

Після затвердження у встановленому порядку центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, лімітів або прогнозів допустимого вилову центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, укладає договори на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) з користувачами строком на п'ять років. Квоти розраховуються пропорційно до даних державної статистики за останні чотири роки, що передують розрахунковому, про обсяг добутих (виловлених) кожним користувачем водних біоресурсів у середньому за рік. Відповідно до заявки користувача за ним може закріплюватися квота менша, ніж розрахована до принципів, визначених у цій статті.

Договори на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) можуть укладатися за результатами аукціонів, що проводяться для реалізації квот або прогнозів допустимого вилову, що вивільняються внаслідок припинення права користувачів на спеціальне використання водних біоресурсів, або з резерву.

Типовий договір на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) встановлює Кабінет Міністрів України.

Організатором аукціонів з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Порядок проведення аукціонів з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у

рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) встановлює Кабінет Міністрів України.

Стаття 31. Правила промислового рибальства

Правила промислового рибальства розробляються на основі наукових обґрунтувань за басейновим принципом та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості.

Правилами промислового рибальства визначаються райони, способи і строки вилову (вилову, добування, збирання) водних біоресурсів, типи, розміри та кількість рибопромислових суден, знаряддя вилову, їх кількість, допустимі до вилову розміри об'єктів промислу, вимоги щодо їх охорони, а також умови користування промисловими ділянками рибогосподарських водних об'єктів (їх частинами), навантаження на кожний водний об'єкт за кількістю та потужністю плавзасобів.

З метою забезпечення охорони, раціонального використання окремих видів водних біоресурсів, а також для доповнення, уточнення або зміни зазначених правил можуть розроблятися режими для окремих рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) ([z2152-12](#)). Режими затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості.

Стаття 32. Порядок спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах за межами юрисдикції України

У виключних (морських) економічних зонах іноземних держав, конвенційних районах та відкритому морі промислове та науково-пошукове використання водних біоресурсів здійснюється суб'єктами рибного господарства згідно з вимогами міжнародних договорів України або законодавства відповідних іноземних держав.

Порядок спеціального використання водних біоресурсів у відкритому морі та виключних (морських) економічних зонах іноземних держав встановлюється відповідно до норм міжнародного права або міжнародних договорів України.

Стаття 33. Порядок спеціального використання водних біоресурсів іноземними юридичними і фізичними особами

Іноземні юридичні і фізичні особи можуть нарівні з українськими суб'єктами рибного господарства використовувати водні біоресурси у промислових, наукових та інших цілях у виключній (морській) економічній зоні України, територіальному морі, на континентальному шельфі, крім акваторій та об'єктів природно-заповідного фонду, за умови наявності міжнародних договорів України та на підставах відповідних документів дозвільного характеру.

Іноземні юридичні та фізичні особи, які здійснюють вилов у виключній (морській) економічній зоні України, дотримуються вимог, установлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 34. Права суб'єктів рибного господарства

Суб'єкти рибного господарства мають право на:

користування рибогосподарськими водними об'єктами (їх частинами), землями водного фонду та використання водних біоресурсів на недискримінаційних умовах у встановленому порядку;

власність на водні біоресурси, добуті у порядку, встановленому законом, а також на доходи від їх реалізації;

спорудження у встановленому порядку гідротехнічних та інших об'єктів, необхідних для забезпечення рибогосподарської діяльності;

поновлення права власності на водні біоресурси;

одержання компенсації або кредитних чи інших пільг у разі проведення за власні кошти робіт з відтворення водних біоресурсів, здійснення інших ефективних заходів щодо їх охорони тощо;

оскарження в суді неправомірних дій посадових осіб;

інші права, передбачені законом.

Стаття 35. Обов'язки суб'єктів рибного господарства

Суб'єкти рибного господарства зобов'язані:

додержуватися умов провадження діяльності, пов'язаної з промисловим виловом, крім внутрішніх водойм (ставків) рибницьких господарств;

додержуватися правил рибальства;

вносити своєчасно плату за спеціальне використання водних біоресурсів;

не допускати погіршення умов існування водних біоресурсів внаслідок своєї діяльності;

додержуватися встановленого режиму господарської діяльності на земельних ділянках прибережних захисних смуг;

сприяти науковим установам на договірних умовах у роботі щодо вивчення біологічного стану водних біоресурсів і стану наданих у користування рибогосподарських водних об'єктів (їх частин);

вести облік обсягів використання водних біоресурсів та надавати у встановленому порядку інформацію органам, що здійснюють проведення державного моніторингу, ведення державного обліку та державного кадастру водних біоресурсів;

здійснювати у встановленому порядку комплексні рибницько-меліоративні заходи щодо охорони та відтворення, у тому числі штучного, водних біоресурсів, збереження і поліпшення умов їх існування;

негайно інформувати центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах рибного господарства, здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони

навколишнього природного середовища, ветеринарної медицини, санітарного та епідемічного благополуччя населення, про виявлення захворювань водних біоресурсів, погіршення стану середовища їх перебування, випадки їх загибелі; { Абзац десятий статті 35 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

здійснювати заходи з профілактики і боротьби із захворюванням та загибеллю водних біоресурсів;

здійснювати охорону водних біоресурсів, дотримуватися режиму охорони видів, занесених до Червоної книги України, у межах наданих у користування промислових ділянок рибогосподарських водних об'єктів (їх частин);

самостійно припиняти використання водних біоресурсів у разі зниження їх відтворюючої здатності та виникнення загрози знищення, негайно вживати заходів для усунення негативного зовнішнього впливу на водні біоресурси та середовище їх перебування, проникнення чужорідних видів;

не допускати без дозволу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, переселення водних біоресурсів;

безперешкодно допускати в місця відтворення, добування, зберігання, утримання, на рибоприймальні пункти та місця реалізації водних біоресурсів, на рибальські судна та інші плавучі засоби, зайняті в технологічному процесі, представників центральних органів виконавчої влади, які здійснюють державний контроль за провадженням рибогосподарської діяльності, надавати на їх вимогу документи щодо обліку та використання водних біоресурсів, своєчасно виконувати їхні вимоги та письмові розпорядження, які базуються на засадах цього Закону та інших нормативно-правових актів у галузі рибного господарства.

Розділ VIII

ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ТА ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ВОДНІ БІОРЕСУРСИ

Стаття 36. Право користування водними біоресурсами

Юридичні та фізичні особи мають право користуватися водними біоресурсами як об'єктами права власності Українського народу відповідно до Конституції України ([254к/96-ВР](#)) та цього Закону.

Право користування водними біоресурсами здійснюється з вилученням і без вилучення їх з природного середовища суб'єктами господарювання та фізичними особами відповідно до закону.

Надання у користування рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) місцевого значення для провадження рибогосподарської діяльності здійснюється відповідно до закону.

Припинення права користування водними біоресурсами здійснюється відповідно до закону.

Стаття 37. Право власності на водні біоресурси

Водні біоресурси, що знаходяться у внутрішніх водних об'єктах, територіальному морі, у виключній (морській) економічній

зоні України, на континентальному шельфі, є об'єктами права власності Українського народу, від імені якого права власника на ці ресурси здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування у межах, визначених Конституцією України ([254к/96-ВР](#)) та законами України.

Водні біоресурси можуть перебувати у державній, комунальній та приватній власності.

У власності суб'єктів господарювання та фізичних осіб, іноземців, осіб без громадянства, а також іноземних юридичних осіб можуть перебувати окремі види водних біоресурсів, які на законних підставах, з додержанням умов та правил добування вилучені з природного середовища або розведені у штучно створених умовах, що підтверджено документами, які засвідчують законність їх набуття.

Водні біоресурси, вилучені в порядку спеціального використання, є власністю користувачів з моменту, коли вони потрапили до знарядь вилову, крім видів, що становлять особливу природоохоронну, наукову та естетичну цінність, а також види, занесені до Червоної книги України.

Не можуть передаватися у приватну власність водні біоресурси з числа видів, що становлять особливу природоохоронну, наукову та естетичну цінність, а також види, занесені до Червоної книги України (крім випадків, коли вони одержані шляхом розведення, вирощування в неволі або в передбаченому законодавством порядку придбані за межами України).

Стаття 38. Припинення права власності на водні біоресурси

Право власності на водні біоресурси припиняється у разі:

порушення порядку їх спеціального використання;

порушення встановленого порядку переселення, схрещування водних біоресурсів, а також виведення та використання генетично змінених їх видів;

створення власником водних біоресурсів умов, що призводять до погіршення довкілля, порушення стану екосистеми;

встановлення законодавчими актами України заборони щодо перебування у приватній власності окремих видів водних біоресурсів;

добровільної відмови власника від права власності на водні біоресурси.

Право власності суб'єктів господарювання на водні біоресурси може припинятися відповідно до рішення суду.

Стаття 39. Гарантії і захист прав суб'єктів рибного господарства

Права суб'єктів рибного господарства охороняються законом.

Припинення права користування або права власності на водні біоресурси застосовується лише у випадках, передбачених цим Законом.

Стаття 40. Умови та порядок відшкодування шкоди, заподіяної суб'єктам рибного господарства

Шкода, заподіяна суб'єктам рибного господарства неправомірними діями центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, органів рибоохорони, правоохоронних органів, юридичних та фізичних осіб, підлягає відшкодуванню у порядку, визначеному цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Розділ ІХ

ШТУЧНЕ ВІДТВОРЕННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ І ЗДІЙСНЕННЯ АКВАКУЛЬТУРИ

Стаття 41. Порядок штучного відтворення водних біоресурсів

Штучне відтворення водних біоресурсів здійснюють суб'єкти рибного господарства шляхом розведення, вселення, переселення водних біоресурсів для здійснення рибогосподарської діяльності.

Стаття 42. Порядок здійснення аквакультури

Суб'єкти аквакультури здійснюють діяльність у сфері аквакультури відповідно до закону.

Облік рибогосподарських водних об'єктів (їх частин), рибогосподарських технологічних водойм, акваторій (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України, які надані в користування для цілей аквакультури, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України. { Текст статті 42 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012; в редакції Закону N 5293-VI ([5293-17](#)) від 18.09.2012 }

Розділ Х

ПЕРЕРОВКА ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

Стаття 43. Переробка водних біоресурсів

Переробка водних біоресурсів здійснюється шляхом їх розбирання, охолодження, заморожування, копчення, соління, маринування, сушіння, в'ялення, консервування, фасування, нагрівання чи поєднання цих процесів та інших видів переробки та технологій.

Стаття 44. Забезпечення виробником контролю якості і безпеки водних біоресурсів та продуктів їх переробки

З метою збереження здоров'я населення виробник зобов'язаний здійснювати постійний контроль якості та безпеки водних біоресурсів та продуктів їх переробки з дотриманням закріплених у законодавстві норм щодо стандартів якості продукції, що виробляється.

{ Статтю 45 виключено на підставі Закону N 1193-VII ([1193-18](#)) від 09.04.2014 }

Розділ XI
РИБНІ ПОРТИ, ПРИЙМАЛЬНІ ПУНКТИ
ТА ФЛОТ РИБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Стаття 46. Рибні порти, приймальні пункти та флот рибної промисловості

У галузі рибного господарства діють морські рибні порти, портопункти та інші місця базування суден флоту рибної промисловості.

Перелік морських рибних портів, портопунктів та місць базування суден флоту рибної промисловості для вивантаження водних біоресурсів (структурно відокремлена частина рибогосподарського підприємства) затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Морські рибні порти, портопункти та місця базування суден флоту рибної промисловості мають забезпечувати безпечну стоянку суден (плавзасобів) флоту рибної промисловості.

Морський рибний порт належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства. Начальник і капітан морського рибного порту (портопункту) призначається на посаду та звільняється з посади керівником центрального органу виконавчої влади у галузі рибного господарства.

Будівництво або будь-які інші роботи на території та акваторії, відведених порту, здійснюються за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, та органами місцевого самоврядування.

Стаття 47. Рибоприймальні пункти

Місце розташування рибоприймального пункту погоджує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, для обліку вилучених водних біоресурсів та продукції з них.

Рибоприймальний пункт розташовується безпосередньо біля берегової лінії водного об'єкта, де здійснюється спеціальне використання водних біоресурсів.

Рибоприймальний пункт може розташовуватися безпосередньо на судні з веденням відповідного обліку вилучених водних біоресурсів.

Стаття 48. Класифікація суден флоту рибної промисловості та технічний нагляд за ними

Класифікацію суден флоту рибної промисловості, що підлягають реєстрації у Державному судновому реєстрі України, і технічний нагляд за ними здійснює класифікаційне товариство, обране судновласником.

Технічний нагляд за виконанням на суднах вимог міжнародних договорів України (конвенційний нагляд) здійснюють класифікаційні товариства. Нагляд за виконанням на суднах вимог міжнародних

договорів України здійснюється класифікаційним товариством за дорученням Кабінету Міністрів України.

Контроль за здійсненням технічного нагляду за українськими рибальськими суднами здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, відповідно до міжнародних договорів України.

{ Частина третя статті 48 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5462-VI ([5462-17](#)) від 16.10.2012 }

Класифікація суден флоту рибної промисловості, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, здійснюється залежно від району плавання та висоти мінімального надводного борту, а саме:

судна 1 району плавання - судна з висотою мінімального надводного борту не менше 0,2 м, які експлуатуються у закритих для судноплавства рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) - озерах, ставках, охолоджувачах енергетичних об'єктів тощо загальною площею до 200 га;

судна 2 району плавання - судна з висотою мінімального надводного борту не менше 0,3 м, які експлуатуються у закритих для судноплавства рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) - озерах, ставках, охолоджувачах енергетичних об'єктів тощо загальною площею понад 200 га та в частинах судноплавних річок;

судна 3 району плавання - судна з висотою мінімального надводного борту не менше 0,4 м, які експлуатуються у відкритих для судноплавства рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) - річках, мілководних частинах водосховищ;

судна 4 району плавання - судна з висотою мінімального надводного борту не менше 0,5 м, які експлуатуються у відкритих для судноплавства рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) - річках, відкритих частинах водосховищ, прибережних частинах Азовського та Чорного морів (20 миль від берега).

Технічний нагляд за рибальськими суднами, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Судна (плавзасоби), які здійснюють промисловий вилов водних біоресурсів, мають бути побудовані згідно з проектом та призначені для промислового рибальства, а також мати відповідну проектну документацію, що містить інформацію про призначення цього судна.

Судна, що допускаються до експлуатації з нижчим значенням району плавання, не можуть бути допущені до використання в районах плавання з вищим значенням.

Стаття 49. Допуск суден флоту рибного господарства до плавання

Судно може бути допущене до плавання тільки після того, як буде встановлено, що воно задовольняє вимоги безпеки мореплавства, охорони людського життя і навколишнього природного середовища.

Стаття 50. Порядок реєстрації суден флоту рибної промисловості

Порядок реєстрації суден флоту рибної промисловості у Державному судновому реєстрі України та Судновій книзі України встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Реєстр рибальських суден є складовою частиною Державного суднового реєстру України та Суднової книги України. Керівництво та контроль за реєстрацією і веденням обліку рибальських суден здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Судна флоту рибної промисловості мають відповідати вимогам міжнародних договорів України та угод щодо безпеки мореплавства, підготовки їх екіпажів, збереження життя людини на морі, запобігання забрудненню навколишнього природного середовища та управління рибальством, а також вимогам міжнародних організацій з управління рибальством, членом яких є Україна.

Розділ XII

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ГАЛУЗІ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА

Стаття 51. Міжнародне співробітництво в галузі рибного господарства

Міжнародне співробітництво в галузі рибного господарства здійснюється шляхом:

участі в розробленні проектів міжнародних договорів;

участі в роботі міжнародних організацій.

Якщо міжнародними договорами України встановлено інші правила та положення, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила цих міжнародних договорів.

Розділ XIII

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
ПРО РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО

Стаття 52. Відповідальність за порушення законодавства про рибне господарство

Порушення вимог цього Закону тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну і кримінальну відповідальність відповідно до закону.

Відповідальність за рибогосподарську діяльність на суднах під Державним Прапором України за межами України встановлюється на підставі міжнародних договорів України. У разі такої діяльності у виключних (морських) економічних зонах іноземних держав відповідальність встановлюється законодавством цих держав.

Розділ XIV

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА

Стаття 53. Основні засади пріоритетного розвитку рибного господарства

Основні засади пріоритетного розвитку рибного господарства передбачають:

формування цінового і кредитного механізму з урахуванням специфіки рибного господарства як галузі з уповільненим обігом капіталу та низькою нормою прибутку;

сприяння будівництву та модернізації суден флоту рибної промисловості, підприємств рибного господарства шляхом включення до планів державного замовлення будівництва суден для флоту рибної промисловості та рибницьких заводів (риборозплідників) з вирощування цінних видів риби для зариблення рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) загальнодержавного значення;

визнання суб'єктів рибогосподарського комплексу, діяльність яких пов'язана з промисловим виловом водних біоресурсів на водних об'єктах загальнодержавного значення, розведенням, вирощуванням та переробкою власної продукції, товаровиробниками сільськогосподарської продукції;

пріоритетне надання в оренду водних об'єктів (їх частин) з низькою рибопродуктивністю суб'єктам господарювання, які займаються вирощуванням водних біоресурсів.

Розділ XV

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Доповнити Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затверджений Законом України від 19 травня 2011 року "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" ([3392-17](#)), пунктами 136-143 такого змісту:

"

Назва документа дозвільного характеру	Законодавчий акт України
136. Акт технічного огляду суден, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів"
137. Свідоцтво про відповідність компанії та суден вимогам Міжнародного кодексу з управління безпечною експлуатацією суден і попередженням забруднення 1993 року (995_304)	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів"
138. Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах)	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів"
139. Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних

		біоресурсів"
140.	Форма реєстрації уловів (реекспорту) антарктичного та патагонського іклячів	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів"
141.	Сертифікати на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зразків осетрових риб і виробленої з них продукції, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (995_129)	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів"
142.	Підтвердження законності вилучення водних біоресурсів з середовища їх існування та переробки продуктів лову	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів"
143.	Дозвіл на імпорт в Україну водних біоресурсів, продуктів харчування та переробки з них за кількістю та видовим складом	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів"

".

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

забезпечити перегляд та скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України

В.ЯНУКОВИЧ

м. Київ, 8 липня 2011 року
N 3677-VI